

VILNIAUS MIESTO APYLINKĖS TEISMAS

SPRENDIMAS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2022 m. balandžio 12 d.
Vilnius

<...>

Teismas, išnagrinėjęs bylą,

n u s t a t ė :

ieškovai nurodo, kad atsakovė savo socialinio tinklo *facebook* paskyroje 2021-06-11 parašė įrašą, kuriame, be kita ko, nurodė : „ Didžiuojuosi tuo, kad jis ramiai atsilaiiko prieš visą visai šitai mirusių korumpuotų vagių, gašlių maršo vyrukų ar senstelėjusių ponečkų šutvę <...> Visi tie tradicinių šeimų gynėjai man (tikiuosi ir visiems mano draugams) atgrasūs ir savo dvejetukininkų knygos nemačiusių mentalitetu, savo aistra pinigams, vogimui, melui, korupcijai, be kurios jie savo gyvenimo nemato <...> Tie tradicinių šeimų gynėjai (įskaitant juos remiančius kardinolus, vyskupus, kunigus ir zakristijonus) yra primityvūs ir gašlūs – visa ta jų tradicija tėra labai mažo protelio žmogaus mėgavimasis bent svajonėse apie seksą <...> Kai užaugi tarp alkoholikų, nematei knygų ir mokykloje net prieveiksmio be klaidos parašyti neišmokai, tai taip ir gaunasi“. Ieškovų teigimu, atsakovė aiškiai nurodė, kad žmonės, dalyvavę Didžiajame šeimų gynimo marše yra „korumpuoti vagys“, „gašlūs vyrukai“, „senstelėjusios ponečkos“, „ atgrasūs su dvejetukininkų ir knygos nemačiusiu mentalitetu, pasižymintys „aistra pinigams ir vogimui, melui, korupcijai“, „primityvūs ir gašlūs“, „mažo protelio“, „ bent svajonėse mėgaujasi apie seksą“, „užaugę alkoholikų šeimose“, „nematę knygų“, „mokykloje net prieveiksmio be klaidos parašyti neišmokę“. Papildomai pažymėjo, jog atsakovė panašius teiginius pakartojo ir 2021-06-16 Delfi TV laidoje „Pokalbis su Daiva Žeimyte - Biliene“. Ieškovai teigia dalyvavę 2021-05-15 vykusiame Didžiajame šeimos gynimo marše, todėl šiuos atsakovės teiginius suprato, kaip dedikuotus ir skirtus kiekvienam ieškovui asmeniškai. Mano, jog atsakovė tokiu būdu pažemino ir paniekino atsakovų reputaciją. Ieškovai pažymi, jog nei vienas iš jų nėra teistas, nei vagis, nei korumpuotas, nei pasižymintis aistra vogimui, melui ar korupcijai. Dalis ieškovų yra turintys aukštąjį išsilavinimą, todėl nėra dvejetukininkai, absoliuti dauguma yra gyvenantys santuokoje, dauguma praktikuojantys Romos katalikai, dalis ieškovų yra sukūrę sėkmingus verslus, moka mokesčius ar užima aukštas pareigas valstybės tarnyboje.

Ieškovai tvirtina, kad jų teisė susirinkti į Maršą yra viena iš pamatinių tiek Konstitucijos, tiek ir Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos Konvencijos nustatytų teisių. Šią teisę ieškovai įgyvendino, siekdami išreikšti savo nepritarimą LR Seimo vykdomai politikai šeimos atžvilgiu ir tokią ieškovų teisę valstybė privalo gerbti. Pažymi, jog Maršas vyko laikantis visų teisės aktų reikalavimų. Maršo dalyviai neatliko jokio smerktino veiksmo, nes Maršo dalyviai yra Lietuvos patriotai ir gerbia Lietuvos įstatymus bei kitus teisės aktus ir juos stropiai vykdo. Ieškovų teigimu, atsakovės teiginiai yra konstatuojamojo pobūdžio bei pateikti kaip objektyvūs ir egzistuojantys dalykai. Nors atsakovė žeminančius teiginius išsakė neindividualizuotai ieškovų atžvilgiu, tačiau šie teiginiai buvo išsakyti konkrečios asmenų grupės atžvilgiu, o ieškovai, dalyvavę marše, buvo su šiais atsakovės teiginiais sutapatinti. Būtent atsakovei kyla pareiga įrodyti, kad jos paskleisti teiginiai yra teisingi, o ne ieškovai privalo įrodyti, kad atsakovės teiginiai neatitinka tikrovės. Be to, atsakovė pažeidė Valstybės politikų elgesio kodekse numatytus valstybės politikų elgesio principus. Ieškovai prašo įpareigoti atsakovę viešai ieškovų atsiprašyti bei paneigti jos viešai paskleistus duomenis ir įpareigoti atsakovę per 30 kalendorinių dienų nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo savo socialinio tinklo *facebook* profilyje publikuoti tokio turinio paneigimą : „ Aš, Aušra Maldeikienė, atsiprašau visų „Didžiojo šeimos gynimo maršo“ dalyvių už savo 2021-06-11 socialinio tinklo *facebook* paskyroje išsakytus teiginius. Pareiškiu, kad tokius teiginius išsaciau neteisėtai ir nepagrįstai. Taip pat pareiškiu, kad „Didžiojo šeimos gynimo maršo“ dalyviai nėra korumpuoti vagys, nėra gašlūs vyrukai ar senstelėjusios ponečkos, nėra atgrasūs, nėra su dvejetukininkų ir knygos nemačiusių mentalitetu, nėra pasižymintys aistra vogimui, melui ir korupcijai, nėra primityvūs ir gašlūs, nėra mažo protelio, nėra užaugę alkoholikų šeimose, nėra nematę knygų, o yra išsilavinę, dirbantys, mokesčius mokantys ir garbingi bei patriotiški Lietuvos Respublikos piliečiai“. Kadangi atsakovės socialinio tinklo įrašas buvo tiesiogiai ar netiesiogiai perpublikuotas įvairiose žiniasklaidos priemonėse, ieškovai reikalauja analogišką pranešimą atsakovės lėšomis publikuoti ir šiose žiniasklaidos priemonėse : internetiniuose portaluose www.klaipeda.diena.lt, www.lrytas.lt, www.delfi.lt, www.kaunas.diena.lt, www.ve.lt, www.tv3.lt, Delfi TV televizijos laidoje „Pokalbis su Daiva Žiemyte- Biliene“ bei priteisti bylinėjimosi išlaidas.

Teismo posėdžio metu ieškovų atstovas ieškinį palaikė pilnai ir prašė tenkinti ieškinyje nurodytais argumentais.

Atsakovė su ieškiniu nesutinka, atsiliepime nurodo, jog sąvoka „duomenys“ reiškia konstatuotas tam tikras aplinkybes, faktus, t. y. informaciją, kurios tikrumą galima patikrinti taikant tiesos ir netiesos kriterijus. Todėl CK 2.24 straipsnis netaikomas nuomonei, nes jai negali būti taikomi tiesos ir netiesos kriterijai, o reikšti nuomonę yra viena iš pagrindinių žmogaus teisių. Teigia, jog neegzistuoja pirmoji sąlyga – žinių (duomenų) paskleidimas, kuri yra būtina CK 2.24 straipsnio taikymui. Pirma, atsakovė įrašė nenurodo nei vieno fizinio asmens, kurie yra ieškovai šioje byloje; nenurodo jokios konkrečios organizacijos, jokio konkretaus įvykio ar renginio. Pažymi, jog ieškinyje minima 2021m. gegužės 15d. vykusi visuomeninė akcija pavadinimu „Didysis šeimos gynimo maršas 2021“ atsakovės įrašė nėra minima. Atsiliepime teigia, jog šiuo įrašu siekta išryškinti atsakovės nuomonę apie visuomeninius reiškinius, susijusius galimu bandymu papirkti Lietuvos Respublikos Seimo narį Matą Maldeikį, dėl kurių ieškinyje klausimai nėra keliami. Ieškovų nurodytų frazių, kurias ieškovai priskiria prie jų garbę ir orumą žeminančių frazių, atsakovė nepriskyrė jokiems asmenims, organizacijoms ar įvykiams. Tai patvirtina, kad ginčijami teiginiai negali būti laikomi žinia, nes jie naudojami tik iliustruoti atsakovės nuomonę. Pažymi, jog nuomonės išsakymas apie politinius ir kitus procesus yra atsakovės, kaip politikės teisė ir pareiga. Be to, ji turi teisę skleisti ne tik neutralią informaciją ar idėjas, bet ir informaciją, kuri yra šokiruojanti, erzinti ar trikdanti visuomenę. Tokią teisę patvirtina ir Lietuvos Aukščiausiojo teismo ir Europos žmogaus teisių teismo praktika, aiškindama

Konvencijos 10 straipsnį, įtvirtinantį teisę į saviraiškos laisvę. Be to, ieškovui nepakanka įrodyti, kad yra paskleisti garbę ir orumą žeminantys duomenys. Būtina įrodyti, kad paskleisti duomenys apie ieškovą. Pažymi, jog įrašė galima identifikuoti tris viešus asmenis : Seimo narius Matą Maldeikį, Žygimantą Pavilionį, Mindaugą Puidoką, vieną juridinį asmenį (Lietuvos Respublikos Specialiųjų tyrimų tarnybą) ir vieną privatų asmenį (Editą Janulevičiūtę). Kitų asmenų pagal įrašo turinį identifikuoti neįmanoma. Pažymi, jog nėra galimybės pašaliniam asmeniui, perskaičius įrašą, atpažinti konkrečius asmenis, t. y. ieškovus. Ieškovai privalo įrodyti, kad būtent jie yra tie asmenys, kurie, apie kuriuos yra paskleisti duomenys, kad tai yra suprantama ne tik jiems, bet ir kitiems jį pažįstantiems asmenims. Be to, atkreipia dėmesį į tai, jog ieškinyje nurodyta visuomeninė akcija pavadinimu „Didysis šeimos gynimo maršas 2021“ nėra juridinis asmuo, todėl nėra nei jos darbuotojų, narių ar valdymo organų narių. Visuomeninė akcija nėra ir negali būti civilinių santykių subjektu ir turėti civilines teises. Todėl kaltinimai neapibrėžtai asmenų grupei nesuteikia teisės nei vienam grupės nariui pareikšti reikalavimą paneigti tokius duomenis. Be to, frazė „tradicinių šeimų gynėjai“ apima neapibrėžtą asmenų grupę, taip sąvokos „tradicinė šeima“, „tradicinės šeimos gynėjas“ gali būti suprantama labai skirtingai. Pažymi, jog net jie ieškovai ir laikytų, kad atsakovės įrašas pažeidė asmenų, kuriuos galima atpažinti iš įrašo turinio, teises, vadovaujantis kasacinio teismo praktika, jie neturi subjektinės teisės dėl šių galimų pažeidimų kreiptis į teismą. Taip pat teigia, jog ieškovų pasirinktas teisių gynimo būdas – paneigimas, negali būti taikomas, nes nuomonės neįmanoma paneigti.

Atsiliepime atsakovė nurodo, jog teismas nėra valstybės politikų elgesio kontrolės subjektas, todėl nėra jokio įstatyminio pagrindo asmenims, kurie įtaria, kad politikas padarė Valstybės politikų elgesio kodekso pažeidimą, kreiptis į teismą, o teismui tokį kreipimąsi nagrinėti. Be to, pažymi, jog nei viena iš galimų sankcijų, įstatymo numatytų politikui, pažeidusiam politikų elgesio kodeksą, nenumato prievolės politikui paneigti jo paskleistą nuomonę. Ieškinį prašo atmesti bei priteisti bylinėjimosi išlaidas.

Teismo posėdžio metu atsakovės atstovas palaikė savo procesiniuose dokumentuose nurodytas aplinkybes, prašė ieškinį atmesti.

Ieškinys atmestinas.

Konstitucijos 21 straipsnyje įtvirtinta, kad žmogaus orumą gina įstatymas. Įstatymas ir teismas gina, kad niekas nepatirtų kėsinosi į žmogaus garbę ir orumą (Konstitucijos 22 straipsnio 4 dalis). Pagal CK 2.24 straipsnio 1 dalį asmuo turi teisę reikalauti teismo tvarka paneigti paskleistus duomenis, žeminančius jo garbę ir orumą bei neatitinkančius tikrovės.

Remiantis kasacinio teismo praktika garbė ir orumas pagal CK 2.24 straipsnį ginami, nustačius tokių faktų visetą : 1) žinių paskleidimo faktą; 2) faktą, kad žinios yra apie ieškovą; 3) faktą, jog paskleisto žinios neatitinka tikrovės; 4) faktą, kad paskleistos žinios žemina asmens garbę ir orumą (Lietuvos Aukščiausiojo teismo 2008-08-14 nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-390/2008; 2011-12-07 nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-97/2011; 2018-03-15 nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-127-403/2018; 2019-09-11 nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-250-219/2019 ir kt.). Nenustačius bent vieno iš nurodytų faktų viseto, asmens garbė ir orumas pagal CK 2.24 straipsnį negali būti apginti. Preziumuojama, jog paskleisti duomenys neatitinka tikrovės, kol juos paskleidęs asmuo neįrodo priešingai. Kitus juridinius faktus privalo įrodyti ieškovas.

Byloje nustatyta, kad atsakovė Aušra Maldeikienė (toliau – Atsakovė), Europos parlamento narė savo socialinio tinklo *facebook* paskyroje 2021-06-11 parašė įrašą (toliau – Įrašas), kuriame, be

kita ko, nurodė : „Didžiuojuosi tuo, kad jis ramiai atsilaiiko prieš visą visai šitą mirusių korumpuotų vagių, gašlių maršo vyrų ar senstelėjusių ponečkų šutvę <...> Visi tie tradicinių šeimų gynėjai man (tikiuosi ir visiems mano draugams) atgrasūs ir savo dvejetukininkų knygos nemačiusių mentalitetu, savo aistra pinigams, vogimui, melui, korupcijai, be kurios jie savo gyvenimo nemato <...>. tie tradicinių šeimų gynėjai (įskaitant juos remiančius kardinolus, vyskupus, kunigus ir zakristijonus) yra primityvūs ir gašlūs – visa ta jų tradicija tėra labai mažo protelio žmogaus mėgavimasis bent svajonėse apie seksą <...>. Kai užaugi tarp alkoholikų, nematei knygų ir mokykloje net prieveiksmio be klaidos parašyti neišmokai, tai taip ir gaunasi“. Įrašas buvo publikuotas ir kituose internetiniuose portaluose : www.klaipeda.diena.lt www.lrytas.lt, www.kaunas.diena.lt, www.ve.lt, www.tv3.lt, portale www.delfi.lt.

Dėl žinios ir nuomonės atskyrimo

Kasacinis teismas yra išaiškinęs, kad tai, ar konkrečiame teiginyje yra paskelbta žinia, ar išsakyta nuomonė, turi būti sprendžiama vadovaujantis tuo, kad žinia yra informacija apie faktus ir jų duomenis. Faktas – tai tikras, nepramanytas įvykis, dalykas, reiškinys; duomenys – fakto turinį atskleidžianti informacija; žinia – informacija apie faktus ir jų duomenis, t. y. reiškinius, dalykus, savybes, veiksmus, įvykius, grindžiamus tiesa, kurią galima užtikrinti patikrinimo bei įrodymo priemonėmis. Žinia yra laikomas teiginys, kuriuo kas nors tvirtinama, konstatuojama, pasakoma ar pateikiama kaip objektyviai egzistuojantis dalykas. O nuomonė – tai asmens subjektyvus faktų ir duomenų vertinimas. Žiniai taikomas tiesos kriterijus, jos egzistavimas gali būti patikrinamas įrodymais ir objektyviai nustatomas. Nuomonė turi turėti pakankamą faktinį pagrindą, tačiau ji yra subjektyvi, todėl jai netaikomi tiesos ir tikslumo kriterijai, nuomonės teisingumas nėra įrodinėjamas (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2016 m. kovo 10 d. nutarties civilinėje byloje Nr. 3K-3-141-690/2016 25 punktą ir jame nurodytą kasacinio teismo praktiką; 2016 m. rugsėjo 23 d. nutarties civilinėje byloje Nr. e3K-3-394-684/2016 39 punktą).

Kasacinis teismas yra nurodęs, kad siekiant tinkamai atskirti žinią nuo nuomonės, svarbiausia yra įvertinti pateikiamo straipsnio kontekstą, autoriaus formuluotes, ar jo teikiama informacija yra suprantama kaip neginčytinas faktas ar kaip jo asmeninis tam tikrų faktinių aplinkybių vertinimas. Žinios ir nuomonės atskyrimas yra fakto klausimas, kuris sprendžiamas tiriant ir vertinant byloje surinktų įrodymų visumą. Vertinant, ar paskleista informacija yra žinia, ar nuomonė, negalima apsiriboti atsietu pažodiniu paskleisto teksto traktavimu, kiekvienu atveju reikia atsižvelgti į teiginio kontekstą, paskelbimo (pasakymo, išspausdinimo ar kt.) aplinkybes ar pan., darant išvadą dėl paskleistos informacijos pobūdžio, būtina atsižvelgti į visą kontekstą, kuriame ji pateikta, informacijos pateikimo konstrukciją, pagal kurią sprendžiama, ar autorius teikia informaciją apie su asmeniu susijusį faktą, ką nors teigdamas, nurodydamas, ar pateikia savo tam tikrų duomenų subjektyvų vertinimą, kaip jis supranta teikiamus duomenis. Nuomonės ir faktus galima atskirti nustačius, ar sakiniai suformuluoti kaip teigimas, ar kaip pasiūlymas, dvejonė, abejonė, klausimas ar dar kitokia forma (Lietuvos Aukščiausiojo teismo 2015-01-27 nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-219/2015; 2019-09-11 nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-250-219/2019 ir kt.).

Ieškovo teigimu, Atsakovės išsakyti teiginiai „korumpuoti vagys“, „gašlūs vyrukai“, „senstelėjusios ponečkos“, „atgrasūs“, „su dvejetukininkų ir knygos nemačiusių mentalitetu“, „pasižymintys aistra pinigams, vogimui, melui ir korupcijai“, „primityvūs ir gašlūs“, „mažo protelio“, „bent svajonėse mėgaujasi apie seksą“, „užaugę alkoholikų šeimose“, „mokykloje net prieveiksmio be klaidos parašyti neišmokę“, yra konstatuojamojo pobūdžio bei buvo išsakyti Ieškovo atžvilgiu. Tam,

kad įvertinti paskleistos informacijos pobūdį, nepakanka selektyviai atsieti tam tikrus teiginius, o būtina atsižvelgti į visą kontekstą, teksto paskelbimo aplinkybes, sakinių konstrukciją ir kitas teksto suvokimui įtakos turinčias aplinkybes.

Teismo vertinimu, Atsakovės 2021m. birželio 11d. socialinio tinklo paskyroje paskelbtas Įrašas yra susijęs su plačiai žiniasklaidoje nušviestu įvykiu, kuomet Seimo narys Matas Maldeikis pranešė Specialiųjų tyrimų tarnybai apie bandymą jį papirkti. Iš teksto turinio matyti, jog Atsakovė išreiškė tvirtą palaikymą savo sūnui, šioje situacijoje pasielgusiam būtent taip. Vertindama šį įvykį, Atsakovė Įrašė pasisako apie kovą su politine korupcija, melą, kitas visuomenės negeroves, taip pat aptaria pradėtą ikiteisminį tyrimą. Tekste yra aiškiai įvardinami du šio įvykio dalyviai – Seimo nariai Matas Maldeikis ir Mindaugas Puidokas. Be to, Įrašė yra cituojamas Editos Janulevičiūtės „Atviras laiškelis Mindaugui Puidokui“, kuriame yra pateikiamas kritiškas Seimo nario Mindaugo Puidoko elgesio aptariamame įvykyje vertinimas. Pilno teksto analizė leidžia pagrįstai teigti, jog Įrašė paskleista informacija apie faktą, t. y. kaip į objektyviai egzistuojantį dalyką, yra ta, kad Seimo narys Matas Maldeikis pranešė STT apie bandymą jį papirkti. Taigi, pagrindinis faktas arba žinia, kurią buvo ketinta paskleisti, tekste yra aiškiai apibrėžta. Toliau Įrašė Atsakovė šį faktą vertina, išreikšdama savo nuomonę tiek apie šį konkretų įvykį, tiek ir apie visuomeninius procesus, susijusius su bandymu papirkti įstatymų leidžiamosios valdžios narį. Remiantis išdėstytu konstatuotina, jog Ieškovų nurodyti ginčo teiginiai, yra tik pagrindinį faktą apibūdinanti nuomonė, išreiškianti Atsakovės požiūrį į faktą, ir kuriai gali būti pritaikyti tiesos kriterijai.

Vadovaujantis kasacinio teismo praktika, nuomonės paskleidimu pažeistos asmens teisės negali būti teismo ginamos CK 2.24 straipsnio pagrindu ir ši teisės norma joms ginti teisme netaikytina (Lietuvos Aukščiausiojo teismo 2020m. lapkričio 20d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-247-701/2020; 2021m. balandžio 28d. nutartis civilinėje byloje e3K-3-109-684/2021).

Svarbu pažymėti, jog Atsakovė yra politikė, todėl jos veikla yra siejama būtent su savo nuomonės išsakymu įvairiais visuomenei rūpimais politiniais bei ekonominiais klausimais, vertinant visuomeninius procesus, vykstančius šalyje ir visame pasaulyje. Be to, kaip ir kiekvienam žmogui, o juo labiau politikui, labai svarbi yra saviraiškos laisvė (Konvencijos 10 straipsnis). Europos žmogaus Teisių Teismas yra pažymėjęs, kas saviraiškos laisvė yra svarbi kiekvienam, tačiau ji ypač yra svarbi išrinktiems visuomenės atstovams, nes jie atstovauja savo rinkėjams, atkreipia dėmesį į jų rūpesčius ir gina jų interesus, todėl jų saviraiškos laisvės ribojimas turi būti itin atidžiai patikrintas (pvz. EŽTT 2012m. rugsėjo 18d. sprendimas byloje Lewandowska-Malec prieš Lenkiją, peticijos Nr. 39660/07). Be to, EŽŽT, aiškindamas Konvencijos 10 straipsnio, įtvirtinančio teisę į saviraiškos laisvę, apimančią tiek asmens teisę skleisti informaciją, tiek ir visuomenės teisę ją gauti, turinį, yra nurodęs, kad teisė skleisti informaciją ir idėjas apima teisę skleisti ne tik neutralią informaciją ir idėjas, kurios yra palankios ir neįžeidžiančios, bet ir informaciją, kuri yra šokiruojanti, erzinti ar trikdanti visuomenę ar jos dalį (pvz. Lietuvos Aukščiausiojo teismo 2011 m. rugsėjo 9 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-347/2011 ir kt.)

Dėl fakto, jog ginčo teiginiai apie Ieškovus

Ieškovai teigia, jog Atsakovės socialiniame tinkle paskelbtame Įrašė nurodyti epitetai „korumpuoti vagys“, „gašlūs vyrukai“, „senstelėjusios ponečkos“, „atgrasūs“, „su dvejetukininkų ir knygos nemačiusių mentalitetu“, pasižymintys aistra pinigams, vogimui, melui, korupcijai“, „primityvūs ir gašlūs“, „mažo protelio“, „bent svajonėse mėgaujasi apie seksą“, „užaugę alkoholikų šeimose“, „nematę knygų“, „mokykloje net prieveiksmio be klaidos parašyti neišmokę“ yra apie

Ieškovus. Tokia išvada daroma remiantis tuo, jog Įrašė neigiamai vertinami tradicinės šeimos gynėjai, su kuriais save tapatina Ieškovai. Be kita ko, Ieškovai sutinka, kad Atsakovė šiuos teiginius išsakė neindividualizuotai jų atžvilgiu, tačiau tvirtina, jog ginčo teiginiai buvo skirti 2021m. gegužės 15d. vykusio Didžiojo šeimų gynimo maršo dalyviams, išreiškusiems nepritarimą Lietuvos Respublikos Seimo vykdomai politikai. Būdami nurodytos visuomeninės akcijos dalyviais, Atsakovės išsakytus teiginius jie suprato, kaip dedikuotus ir skirtus kiekvienam Ieškovui asmeniškai.

Šiame kontekste svarbu įvertinti, ar informacijos gavėjas be jokių papildomų paaiškinimų, ar interpretacijų, pats savaime galėtų teiginius priskirti Ieškovams, t. y. suvokti, jog šie teiginiai yra apie Ieškovus. Susipažinus su teksto turiniu, tokios išvados padaryti negalima. Visų pirma, Įrašė nėra įvardinamas nei vienas Ieškovas, jo vardas ar pavardė, netgi nėra įvardinamas joks renginys ar visuomeninė akcija, tame tarpe ir ta, su kuria save sieja Ieškovai. Ieškovų nurodyti teiginiai, kuriuos jie prašo Atsakovę paneigti kaip tikrovės neatitinkančius, apskritai nėra priskirti jokiems konkrečioms asmenims, todėl nėra pagrindo konstatuoti, jog bet kuris informacijos gavėjas, galėtų identifikuoti Ieškovus, t. y. atpažinti, jog šiame Įrašė kalbama apie Ieškovus.

Taip pat svarbu pažymėti, jog Atsakovės pavartoti epitetai, kuriuos Ieškovai laiko jų garbę ir orumą žeminančiais, yra skirti neapibrėžtai asmenų grupei, t. y. tradicinių šeimų gynėjams. Tai yra akivaizdu iš sakinių konstrukcijos. Kita vertus, visuomeninė akcija, kurios renginyje dalyvavo Ieškovai, nėra juridinis asmuo, galintis būti civilinių santykių subjektu, turinčiu teises ir pareigas, neturi valdymo organų, narystės. Vien tas faktas, kad Ieškovai save priskiria šiai neapibrėžtai asmenų grupei, subjektyviai manydami, jog Įrašė pavartoti žodžiai „korumpuoti vagys“, „gašlūs vyrukai“, „senstelėjusios ponečkos“ ir kt., yra duomenys apie Ieškovus, nesudaro jokio teisinio pagrindo konstatuoti juridinį faktą, kad ginčo teiginiai yra apie Ieškovus.

Ieškovų teigimu, Atsakovė pažeidė Valstybės politikų elgesio kodeksą (toliau – VPEK), kuris taikytinas ir Europos parlamento nariams, kaip valstybės politikams. Tačiau pažymėtina, jog VPEK aiškiai įvardina valstybės politikų elgesio kontrolės subjektus (6 straipsnis) bei valstybės politikų elgesio kodeksą pažeidusių politikų elgesio pasekmes (9 straipsnio 1 dalis). Teismas nėra priskirtas prie valstybės politikų elgesio kontrolės subjektų, kita vertus, tikrovės neatitinkančių žinių paneigimas, kaip neetiško valstybės politikų elgesio pasekmė, įstatyme nėra numatytas.

CPK 185 straipsnis įtvirtina laisvo įrodymų vertinimo principą, kuris reiškia, kad galutinai ir privalomai įrodymus vertina teismas pagal vidinį savo įsitikinimą, pagrįstą visapusišku ir objektyviu aplinkybių vertinimu, kurios buvo įrodinėjamos proceso metu, išnagrinėjimu. Teismas gali konstatuoti tam tikros aplinkybės buvimą ar nebuvimą, kai tokie išvadai pakanka įrodymų byloje esančių įrodymų. Įrodymų pakankamumas byloje reiškia, kad jie tarpusavyje neprieštarauja vieni kitiems ir jų visuma leidžia padaryti pagrįstą išvadą apie įrodinėjamų aplinkybių buvimą (Lietuvos Aukščiausiojo teismo 2010m. liepos 2d. nutartis civilinėje byloje 3K-3-316/2010).

Teismas, vadovaudamasis įrodymų vertinimo taisyklėmis, remdamasis byloje surinkta medžiaga, šalių paaiškinimais, sprendžia, jog byloje nepakanka įrodymų žinių paskleidimo faktui nustatyti ir pripažinti, jog žinios buvo apie Ieškovus. Pastariesiems neįrodžius nurodytų juridinių faktų viseto, būtino garbės ir orumo pažeidimo konstatavimui, ieškinys negali būti tenkinamas.

Remiantis išdėstytomis aplinkybėmis, Ieškovų reikalavimas įpareigoti Atsakovę per 30 kalendorinių dienų nuo sprendimo įsiteisėjimo dienos savo socialinio tinklo *facebook* paskyroje publikuoti tokio turinio paneigimą „Aš, Aušra Maldeikienė, atsiprašau visų „Didžiojo šeimos gynimo maršo“ dalyvių už savo 2021-06-11 socialinio tinklo *facebook* paskyroje išsakytus teiginius. Pareiškiu, kad tokius teiginius išsakaiu neteisėtai ir nepagrįstai. Taip pat pareiškiu, kad „Didžiojo šeimos gynimo maršo“ dalyviai nėra korumpuoti vagys, nėra gašlūs vyrukai ar senstelėjusios ponečkos, nėra atgrasūs,

nėra su dvejetukininkų ir knygos nemačiusių mentalitetu, nėra pasižymintys aistra vogimui, melui ir korupcijai, nėra primityvūs ir gašlūs, mažo protelio, nėra užaugę alkoholikų šeimose, nėra nematę knygų, o yra išsilavinę, dirbantys, mokesčius mokantys ir garbingi bei patriotiški Lietuvos Respublikos piliečiai“ atmetinas kaip nepagrįstas. Atsižvelgiant į tai, atmetinas ir Ieškovų reikalavimas dėl Atsakovės įpareigojimo paskelbti analogiško turinio paneigimą ir kitose ieškinyje nurodytose žiniasklaidos priemonėse – internetiniuose portaluose www.klaipeda.diena.lt, www.lrytas.lt, www.kauno.diena.lt, www.delfi.lt, www.ve.lt, www.tv3.lt bei televizijos laidoje „Pokalbis su Daiva Žiemyte – Biliene“.

Ieškovų atstovo nurodytos aplinkybės dėl Atsakovės komentaro pareikšto jos socialinio tinklo *facebook* paskyroje po teismo posėdžio, nesudaro teisinio pagrindo atnaujinti bylos nagrinėjimą (CPK 256 straipsnis).

Dėl bylinėjimosi išlaidų priteisimo

CPK 98 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, teismas priteisia iš antrosios šalies išlaidas už advokato ar advokato padėjėjo, dalyvavusių nagrinėjant bylą, pagalbą, taip pat už pagalbą rengiant procesinius dokumentus ir teikiant konsultacijas. Dėl šių išlaidų priteisimo šalis teismui raštu pateikia prašymą su išlaidų apskaičiavimu ir pagrindimu.

Šalies išlaidos, susijusios su advokato ar advokato padėjėjo pagalba, atsižvelgiant į konkrečios bylos sudėtingumą ir advokato ar advokato padėjėjo darbo ir laiko sąnaudas, yra priteisiamos ne didesnės, kaip yra nustatyta teisingumo ministro kartu su Lietuvos advokatų tarybos pirmininku patvirtintose Rekomendacijose dėl užmokesčio dydžio (CPK 98 straipsnio 2 dalis).

Nagrinėjamu atveju byloje esantys rašytiniai įrodymai patvirtina, jog Atsakovė patyrė 6254,64 Eur bylinėjimosi išlaidų, iš kurių 559,34 Eur sudaro už konsultacijas, 3995,25 Eur už atsiliepimo į ieškinį parengimą bei 1137,21 Eur už pasiruošimą bylos nagrinėjimui bei atstovavimą teisme. Atsižvelgiant į tai, kad ieškinys yra atmetas, iš ieškovų lygiomis dalimis atsakovės naudai priteistinos visos atsakovo patirtos bylinėjimosi išlaidos (CPK 93 straipsnio 1d.).

Teismas, vadovaudamasis CPK 93, 259-270 str.,

n u s p r e n d ž i a :

Ieškinį atmesti.

Priteisti iš ieškovų <..> lygiomis dalimis 6254,64 Eur (šešis tūkstančius du šimtus penkiasdešimt keturis eurus 64 ct) bylinėjimosi išlaidų atsakovės Aušros Maldeikienės, gim. 1958-06-04, naudai.

Sprendimas gali būti skundžiamas per 30 dienų Vilniaus apygardos teismui per Vilniaus miesto apylinkės teismą.

Teisėja